

Kompleksowa Rewitalizacja Miasta

wrzesień 2018 r.

www.bytomodnowa.pl | facebook Bytom Odnowa

Innowacje społeczne w mieszkalnictwie

Przez ostatni rok z pomocą specjalistów opracowywaliśmy w Bytomiu Model Dostępnego Mieszkalnictwa. Wypracowaliśmy mechanizmy ułatwiające partnerskie inwestycje z udziałem biznesu i organizacji pozarządowych. Cieszę się, że efekty naszej pracy zostały zaprezentowane podczas Forum Inwestycji Mieszkaniowych i Nieruchomości oraz Targów Nieruchomości. Swoimi doświad-

ciąg dalszy na str. 2

zeniami i dobrymi praktykami w zakresie innowacyjnych przedsięwzięć dzielili się z nami również przedstawiciele branży mieszkaniowych z różnych części świata. Mam ogromną satysfakcję, że innowacyjna oferta dla inwestorów, jaką Bytom przygotował w ramach projektu pilotażowego rewitalizacji, spotkała się z pozytywnym odbiorem. Wierzę, że tylko kwestią czasu jest to, kiedy naszą propozycją zakupu nieruchomości z gotową dokumentacją techniczną i zaleceniami konserwatorskimi zainteresują się przedsiębiorcy. Zachęcam do lektury specjalnej broszury, która zawiera przydatne informacje na temat miasta i planowanych działaniach rewitalizacyjnych. Przedsiębiorcy, którzy po nią sięgną otrzymają również pakiet informacji na temat oczekiwań mieszkaniowych bytomian oraz ludzi, którzy chcieliby do naszego miasta się wprowadzić – mówi Prezydent Bytomia Damian Bartyla.

Budynki mieszkalne są elementem dziedzictwa, powodują, że miasta różnią się od siebie. Dlatego, mimo presji na budowę nowych mieszkań, należy ratować istniejące zasoby – mówiła Alina Muzioł-Węćławowicz z Politechniki Warszawskiej podczas Forum Inwestycji Mieszkaniowych i Nieruchomości, które 10 września odbyło się w Teatrze Rozbark. Eksperti z całego kraju, a także Turcji i Szwajcarii, szukali odpowiedzi m.in. na pytanie, jak zaspokoić potrzeby mieszkaniowe różnych grup społecznych, wykorzystując innowacje społeczne w mieszkalnictwie? Odpowiedzi jest sporo.

W Polsce 20% mieszkań powstało przed 1934 rokiem, najwięcej z nich znajduje się w zasobach gminnych. W takich budynkach mieszka 45% najemców komunalnych. Jednak są też budynki w całości lub częściowo niezamieszkałe. W Polsce jest aż 120 tys. pustostanów z czego 50 tys. znajduje się w zasobach gminnych. Poprzez prowadzony w całym kraju proces rewitalizacji wiele takich budynków doczeka się remontów. Mamy nowe spojrzenie na rewitalizację – zaznaczała Alina Muzioł-Węćławowicz. Poprawa warunków mieszkaniowych jest konieczna, żeby rewitalizacja ruszyła i miała sens.

Wiceprezydent Bytomia Bożena Mientus podkreślała, że sukces rewitalizacji, a zwłaszcza projektów społecznych, zależy będzie od tego, czy mieszkańcy zaakceptują swoje miejsce. Chcielibyśmy, by pozytywnie myśleli o Bytomiu i aktywnie uczestniczyli w metamorfozie miasta – mówiła Bożena

dokończenie ze str. 1

Innowacje społeczne w mieszkalnictwie

Mientus. To już się w Bytomiu dzieje – podkreślała wiceprezydent. Bytomianie aktywnie uczestniczyli w tworzeniu gminnego programu rewitalizacji. Realizujemy też wiele projektów, m.in. związanych z pieczą zastępczą i mieszkaniami treningowymi. Swoje pomysły mają też ludzie młodzi. Studenci Wydziału Teatru Tańca wpadli na pomysł mieszkania otwartego, gdzie mogliby przyjąć, nauczyć się, potrenować.

Rewitalizacja musi być skoncentrowana na potrzeby wszystkich interesariuszy. Jedną z kluczowych grup są ludzie starsi. Inwestycje senioralne są impulsem do rewitalizacji centrów miast – mówi Iwona Benek z Fundacji Laboratorium Architektury 60+. Kierowanie ofert inwestycyjnych w kierunku seniorów nazywane jest „srebrną gospodarką”, a sektor prywatny widzi w osobach starszych klienta. W miastach w całej Polsce ludzie starsi mieszkają w wielkich mieszkaniach, na wysokich piętrach, których często nie są w stanie utrzymać czy ogrzać. Mówimy wtedy, że są oni więźniami IV piętra – dodała Karolina Thel, współautorka Bytomskiego Modelu Dostępnego Mieszkalnictwa. Rzadko opuszczają swoje mieszkania, mają ograniczony kontakt z ludźmi, ale często trzymają takie lokale dla swoich wnuków. Laboratorium 60+ analizuje potrzeby seniorów pod kątem finansowym, prawnym i przestrzennym. Dzięki temu, że w Bytomiu jest dużo pustostanów, a często stanowią one całe obiekty, Bytom ma pole do popisu – mówi Iwona Benek. Przy współpracy organizacji pozarządowej można stworzyć dom wielopokoleniowy ze wspólnymi przestrzeniami.

Swoimi pomysłami na innowacje społeczne dzieliła się podczas Forum także Agata Kmieć-Łuciuk ze Stargardu, reprezentantka Towarzystwa Budownictwa Społecznego. TBS jest tam istotnym podmiotem polityki mieszkalnej miasta. Nie tylko buduje mieszkania dla osób średniozamożnych, ale też administruje i zarządza budynkami komunalnymi. Jednym z projektów realizowanych przez stargardzki TBS jest program Potrzebny Dom, w ramach którego budowane są mieszkania wspomagane dla osób niepełnosprawnych, bezdomnych, seniorów i podopiecznych placówek opiekuńczo-wychowawczych. To program oparty o współpracę samorządu (w tym TBS) i organizacji pozarządowych. Samorząd przygotowuje infrastrukturę lokalową i tworzy mechanizmy finansowania mieszkań, a NGO uczestniczą w kwalifikowaniu osób, ustalaniu regulaminów funkcjonowania oraz organizują i realizują wsparcie dla mieszkańców. Do każdego programu miasto zaprasza do współpracy organizacje pozarządowe – podkreślała Agata Kmieć-Łuciuk. Działania są konsultowane, a jeśli decydujemy się na konkretne rozwiązania, zapewniamy ich finansowanie. Od 19 lat stosujemy zasady współpracy, które nie zmieniają się, bez względu na opcję polityczną.

Rewitalizacja to m.in. walka z wykluczeniem społecznym, a dotyka ono przede wszystkim osoby bezdomne. Jednym z elementów zapobiegania wykluczeniu społecznemu może być zapewnienie mieszkań dla osób wychodzących z bezdomności, jako instrumentu terapii. Program „Najpierw mieszkanie” powstał w Stanach Zjednoczonych, a zaprezentowała go Julia Wygnańska, członkini międzynarodowej sieci badaczy Europejskiego Obserwatorium Bezdomności FEANTSA oraz Zespołu Ekspertów ds. Przeciwdziałania Bezdomności przy Rzeczniku Praw Oby-

watelskich. Do wyjścia na prostą potrzebne jest mieszkanie, żeby zacząć pracować nad swoim życiem – mówiła Julia Wygnańska. Nie musi być luksusem, ale powinno być przyzwoite. Na ten cel można zaadaptować pustostan. Osoby uczestniczące w takim programie uczą się codziennych zajęć domowych pod okiem specjalistów, pracują nad abstynencją. Jak zapewniała Julia Wygnańska, program jest skuteczny, a jednym z motywatorów dla uczestników jest gwarancja dachu nad głową.

Jest wiele grup, które mają niezaspokojone potrzeby mieszkaniowe, to m.in. cudzoziemcy, uchodźcy, niepełnosprawni, samotne matki czy osoby, które oczekują na mieszkania komunalne. Wychodzi im naprzeciw Fundacja Habitat for Humanity. Jej przedstawicielka, Magdalena Ruszkowska-Cieślak, zapewniała, że jednym ze sposobów na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych jest utworzenie Społecznej Agencji Najmu. Polega ona na pozyskiwaniu mieszkań z rynku komercyjnego (osoby prywatne, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe) w korzystnych cenach i pomocy skrojonej na miarę dla najemców lokali w ramach SAN. Takie rozwiązanie z powodzeniem funkcjonuje w kilku europejskich krajach, m.in. w Belgii, a pilotażowo wdrażane jest w 5 miastach w Polsce, m.in. w Warszawie. Społeczne Agencje Najmu są opłacalne, bo pomagają tym osobom usamodzielniać się – mówiła Magdalena Ruszkowska-Cieślak. Pomocna dłoń podana odpowiednio i we właściwym czasie sprawia, że samorzady nie muszą już im pomagać i ponosić z tego tytułu kosztów.

Forum Inwestycji Mieszkaniowych i Nieruchomości odbyło się w ramach realizowanego przez Bytom projektu pilotażowego rewitalizacji „Bytom od nowa. Innowacyjne projekty mieszkaniowe i rozwój inicjatyw społecznych” realizowanego na zlecenie Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju, finansowanego z Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Pustostany a inwestorzy

Innowacyjna oferta Bytomia

Gratuluję Bytomowi pomysłu. Gdyby taka publikacja pojawiła się w Krakowie, albo w Warszawie, z pewnością rozeszłaby się w ciągu dwóch godzin – tak Ofka Piechniczek ze spółki Śląskie Kamienice skomentowała ofertę inwestycyjną, na którą składa

się kompleksowy opis i wycena remontów pustostanów z obszaru pilotażowego rewitalizacji.

O kamienicach i lokalach do remontu, jako o ofercie inwestycyjnej, mówiono podczas Forum Inwestycji Mieszkaniowych

i Nieruchomości. Wzięli w nim udział inwestorzy i przedstawiciele samorządu, a biznes reprezentowała m.in. Ofka Piechniczek

ciąg dalszy na str. 3

dokończenie ze str. 2

Pustostany a inwestorzy

niczek, mająca doświadczenie w sprzedaży kamienic. W ciągu pięciu lat spółka Śląskie Kamienice kupiła, wyremontowała i sprzedała 30 budynków. Kolejni chętni do zakupów już się ustawiają. W Forum uczestniczył również Artur Kaźmierczak reprezentujący Mzuri Investments sp. z o.o. z Warszawy, który swoją wizytę na Forum poprzedził przeglądem przygotowanej oferty inwestycyjnej dla obszaru pilotażowego w zakresie rewitalizacji Bytomia.

Natomiast praktykami w zakresie tworzenia wspólnych przestrzeni dzielili się Andreas Wirz ze Szwajcarii. Jest on partnerem w Archipel GmbH, firmie zajmującej się architekturą, doradztwem i planowaniem w Zurychu, a także jednym z czołowych doradców spółdzielni mieszkaniowych w Szwajcarii. Andreas Wirz posiada wieloletnie doświadczenie w dziedzinie budownictwa mieszkaniowego, alternatywnych projektów mieszkaniowych, dostępnego budownictwa i rozwoju miast. Podczas Forum w Bytomiu mówił o tym, że system mieszkalnictwa w Szwajcarii funkcjonuje tak, by ludzie spotykali się częściej. *Choć tkanka mieszkaniowa jest gęsta, to jest dużo wspólnych przestrzeni* – mówił Andreas Wirz. *Budynki nie mają balkonów, żeby ludzie nie spędzali na nich czasu, tylko wychodzili do innych*. Mimo, iż Zurych jest miastem bogatym, to tam również występują problemy mieszkaniowe. Jednym z nich, podobnie jak w Polsce, są mieszkania kupowane na własność i kredyty hipoteczne, które „dobiągają ludzi”. Dlatego w Szwajcarii prowadzona jest polityka mieszkaniowa, która zapewni dostęp do tanich mieszkań. Odchodzi się od spółdzielni mieszkaniowych, a zarządzanie mieszkaniami powierza się organizacjom pozarządowym. Miasto inwestuje w zrównoważony rozwój, stworzyło Kodeks Komunalny, w ramach którego 33 % mieszkań nie ma być wynajmowana w celach zarobkowych. Władze Zurychu wspierają wspólnoty mieszkaniowe udzielając im dotacji i nieoprocentowanych pożyczek, a także obniżając czynsz w mieszkaniach komunalnych. Andreas Wirz przestrzegał też przed nadmierną sprzedażą mieszkań i budynków komunal-

nych, powołując się na przykład Berlina, którego władze odkupują budynki z powrotem.

Niemniej na chwilę obecną inwestorzy są dla Bytomia ważnym partnerem w procesie rewitalizacji, a co za tym idzie – poprawie wizerunku miasta. Dariusz Stankiewicz z Bytomskiej Agencji Rozwoju Inwestycji mówił, że agencja uczestniczy w procesie rewitalizacji w dwóch obszarach – miejskim i społecznym. Jako spółka miejska pozyskuje teren pod inwestycje, przygotowuje projekt budowy i pozyskuje inwestora. Prowadzi też szereg projektów aktywizujących przedsiębiorców, promuje lokale użytkowe, udzielając biznesowi dotacji na rozwój.

Zły stan substancji mieszkaniowej, zwłaszcza budynków w zasobach komunalnych, nie wpływa dobrze na wizerunek Bytomia. Budynki wymagają pilnego remontu. Jak zaznaczyła Aleksandra Jadach-Sepiolo, kierownik Zakładu Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast oraz Zakładu Gospodarowania Przestrzenią w Krajowym Instytucie Polityki Przestrzennej i Mieszkalnictwa, działania remontowe mogą pomóc miastu wyjść z kryzysu. Jest wiele narzędzi, które można wykorzystać, jak na przykład inwestycje w Partnerstwie Publiczno-Prywatnym czy leasing zwrotny, tylko inwestorzy i gminy muszą po-

znać spektrum możliwości w zasobach komunalnych i zacząć ze sobą rozmawiać.

Przypomnijmy, że inspiracją do rozmów na temat możliwości, jakie stwarzają pustostany, jest innowacyjna oferta dla inwestorów, jaką Bytom przygotował w ramach projektu pilotażowego rewitalizacji. Proponuje im zakup nieruchomości z gotową dokumentacją techniczną i zaleceniami konserwatorskimi. Zostały one opisane w specjalnej broszurze, która zawiera również przydatne informacje na temat miasta i planowanych działań rewitalizacyjnych. Przedsiębiorcy, którzy po nią sięgną otrzymają też pakiet informacji na temat oczekiwań mieszkaniowych bytomian oraz ludzi, którzy chcieliby się do naszego miasta wprowadzić.

Wytypowano kwartał w ścisłym centrum miasta z 44 budynkami. Wykonano dla nich kompletną inwentaryzację. Przedsiębiorca, który zdecydowałby się na zakup budynku (lub lokalu), otrzymuje kompleksową dokumentację techniczną: ekspertyzę techniczną oraz rzuty mieszkań i lokali użytkowych. To zdecydowanie obniży koszty inwestycji, jakie musiałby ponieść przedsiębiorca. Pozwoli mu także zapoznać się ze stanem technicznym, kubaturą budynku i kosztami kompleksowego remontu.

Opracowania techniczne zawierają również wytyczne dotyczące zakresu remontów, na przykład czy należy wymienić strop lub dach lub jaką zastosować kolorystykę elewacji. Specjaliści wykonali badania też stratygraficzne (mają na celu określenie pierwotnej technologii wykonania i oryginalnej kolorystyki elewacji i jej detalu architektonicznego), na podstawie których wytyczyli przyszłym inwestorom barwy elewacji, jakie mają zastosować w trakcie remontu. W sumie w zinventaryzowanych budynkach w badanym kwartale znajduje się ponad 250 pustostanów. Opracowanie dokumentacji kosztowało 1 mln zł.

Forum Inwestycji Mieszkaniowych i Nieruchomości odbyło się w ramach realizowanego przez Bytom projektu pilotażowego rewitalizacji „Bytom od nowa. Innowacyjne projekty mieszkaniowe i rozwój inicjatyw społecznych” realizowanego na zlecenie Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju, finansowanego z Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Centra miast to przyszłość

O roli samorządu we wsparciu inwestycji mieszkaniowych rozmawiano podczas Forum Budownictwa i Inwestycji Mieszkaniowych w Teatrze Rozbark. Jak twierdzili uczestnicy jednego z paneli – samorządy powinny stworzyć sprzyjające warunki, by centra miast mogły się rozwijać.

Hanna Gil-Piątek, biorąca udział w programie Partnerska Inicjatywa Miast (Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju), zaznaczała, że centra miast to przyszłość, bo ludzie wracają tam z przedmieść. *Na przedmieściach nie ma infrastruktury* – mówiła. *Ludzie stoją w korkach, bo muszą dojechać do pracy, zawieźć dziecko do przedszkola. Samorządy powinny stworzyć przyjazne plany miejscowe, by mieszkańcom żyło się wygodniej*. Powołała się przy tym na przykład Niemiec, które stawiają na edukację, dostępność usług publicznych i dostęp do taniej i świeżej żywności w centrum. Z kolei Wiceprezydent Bytomia Robert Dederko podkreślał, jak ważny jest w miastach rozwój infrastruktury sprzyjającej pieszym i rowerzystom. Dzięki temu, z jednej strony – nawiązuje się relacje międzyludzkie, z drugiej – wspiera walkę ze smogiem.

Niemniej, zanim centra miast staną się przyjazne, trzeba rozwiązać kilka problemów. *Bytom daje odpowiedź, jak to zrobić* – mówił Piotr Jędrusik z wydziału Gospodarki Komunalnej i Mieszkalnictwa UM w Dąbrowie Górniczej. *To znaczy przygotować porządną diagnozę, badanie i analizę*. Praktycznie w centrach większości polskich miast funkcjonują lokale socjalne. W Dąbrowie Górniczej realizowana jest polityka mieszkaniowa zakładająca dokładną analizę i wsparcie socjalnych najemców, a także lokowanie pojedynczych mieszkań socjalnych we wspólnotach mieszkaniowych.

Konieczność takich działań potwierdza Łódź, która od kilku lat prowadzi politykę przestrzenną, zakładającą rozwój miast „do wewnątrz”. Od 2011 roku realizowany jest tam m.in. program „Mia100 kamienic”, polegający na poprawie warunków bytowych mieszkańców. Chodzi o kompleksowe remonty budyn-

ków, przyłączenie do sieci ciepłowniczej, wodno-kanalizacyjnej i elektrycznej, a także o zagospodarowanie przestrzeni wokół budynków. Program zakłada również, że w wyremontowanych kamienicach likwiduje się mieszkania socjalne i umieszcza je poza strefą wielkomiejską. Wcześniej wśród przedsiębiorców rozesłano ankiety z pytaniami, dlaczego nie inwestują w centrum. Okazało się, że chodziło o niskie poczucie bezpieczeństwa, estetyki i czystości. Założenia „Mia100 kamienic” okazały się trafione. Jak podkreślał Marcin Objalski z Wydziału Rewitalizacji UM w Łodzi, środki publiczne uruchomiły środki prywatne. Do odnowy Łodzi przyłączyli się inwestorzy.

Przedsiębiorcy nie ukrywają jednak, że łatwiej zdecydowali się na inwestycje, gdyby mieli wsparcie miasta w zakresie

budowy infrastruktury. Mike Musil z firmy Metropolis, budującej w Bytomiu Osiedle Fazaniec, zaznaczał, że najwięcej kosztuje uzbrojenie terenu i wybudowanie dróg. Małych firm deweloperskich na to nie stać, dlatego często rezygnują z lokowania kapitału w mieście.

Forum Inwestycji Mieszkaniowych i Nieruchomości odbyło się w ramach realizowanego przez Bytom projektu pilotażowego rewitalizacji „Bytom od nowa. Innowacyjne projekty mieszkaniowe i rozwój inicjatyw społecznych” realizowanego na zlecenie Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju, finansowanego z Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

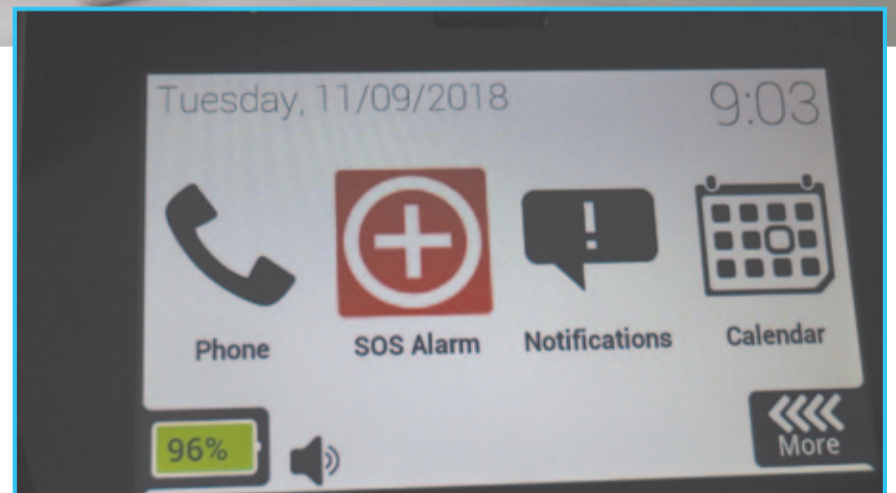

Modele Dostępnego Mieszkalnictwa w praktyce

Mieszkania przygotowane w ramach Bytomskiego Modelu Dostępnego Mieszkalnictwa oglądali członkowie wizyty studyjnej, którzy przyjechali do Bytomia z kilku polskich miast, a także Szwajcarii i Turcji. Wypracowanie modeli z wykorzy-

których seniorzy nie opuszczają ze względu na ograniczoną sprawność ruchową. Przygotowane w Bytomiu mieszkanie dla seniora ma ok. 40 m² i mieści się na pierwszym piętrze. Dodatkowo wyposażone jest w elektronikę pozwalającą moni-

o codziennych czynnościach, takich jak wyjście z domu czy wstawanie w nocy z łóżka, a inne parametry dostosowywane są do indywidualnych potrzeb. Taki system dyskretnej kontroli nad seniorem pozwala mu jak najdłużej cieszyć się samodziel-

staniem miejskiego zasobu mieszkań jest jednym z elementów projektu pilotażowego rewitalizacji, jaki Bytom realizuje od 2016 roku na zlecenie Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju.

Modelem, który wywarł wrażenie na gościach, jest realizowany przez Towarzystwo Budownictwa Społecznego, „Mieszkanie na start”. Adresowany jest on do ludzi młodych, a polega na przekształcaniu lokali użytkowych w mieszkania. Jedno takie mieszkanie już funkcjonuje (dziękujemy pani Aleksandrze Zarzechańskiej za gościnę), kolejne lokale po dawnych biurach w budynkach przy Rynku już przystosowywane są na mieszkania.

Trwają prace wykończeniowe w mieszkaniu dla seniora. Model polega na zamianie mieszkań większych na mniejsze, umiejscowione w centrach miast. Ludzie starsi zazwyczaj mieszkają w dużych lokalach i przerastają ich koszty utrzymania. Często są to również mieszkania na wysokich piętrach,

torować bezpieczeństwo lokatora (np. czujniki dymu), a także jego stan zdrowia. Wdrażany jest tu system teleopieki, dzięki któremu senior zostanie zaopatrzone w specjalny terminal. Może on być połączony zarówno z personelem medycznym, jak i rodziną osoby starszej. Terminal dostarcza informacje

nością. Z kolei rodzina może wykonywać codzienne obowiązki, mając świadomość, że osoba starsza otoczona jest opieką.

Goście mieli okazję zapoznać się również z realizowanymi w Bytomiu projektami, w ramach których dostępność mieszkań odgrywa istotną rolę terapeutyczną. Pierwszy z nich – to

Pilotaże rewitalizacji:

- ▶ Bytom – Głównym obszarem działań pilotażowych jest mieszkalnictwo, tematami uzupełniającymi jest polityka społeczna i finansowanie działań rewitalizacyjnych.
- ▶ Łódź – Działania pilotażowe dotyczą przygotowania się do prowadzenia rewitalizacji, a późniejszej części projektu pilotażowego skupią się na wątkach związanych z mieszkalnictwem oraz zarządzaniem procesem rewitalizacji.
- ▶ Wałbrzych – Wiodącym tematem pilotażu jest planowanie przestrzenne, tematami uzupełniającymi jest mieszkalnictwo i finansowanie działań rewitalizacyjnych.

„Uruchomienie mieszkań chronionych z zapleczem treningowym dla mieszkańców DPS dla Dorosłych oraz osób przewlekle psychicznie chorych mieszkańców miasta Bytom”. Przy ul. Józefczaka 14. powstanie 1 mieszkanie chronione i z mieszkania treningowe wraz z zapleczem treningowym na potrzeby Centrum Wsparcia Osób z Zaburzeniami Psychicznymi. Dyżurować będą tu specjaliści: psychiatra, prawnik, pracownik socjalny psycholog. W ramach projektu osoby chore psychicznie i ich opiekunowie otrzymają odpowiednie wsparcie terapeutyczne. Inny projekt to: „Jak w rodzinie – utworzenie zespołu placówek opiekuńczo-wychowawczych na terenie Bytomia”. W specjalnie utworzonych mieszkaniach podopieczni tych placówek, pod opieką specjalistów, uczą się codziennego życia, prowadzenia domu.

Przypomnijmy, że realizując projekt pilotażowy rewitalizacji, Bytom miał wypracować rozwiązania mieszkaniowe, z których będą mogły korzystać inne miasta w Polsce. Koncepcja Bytomskiego Modelu Mieszkalnictwa zawarta została w publikacji „Pustostan do zagospodarowania. Długoterminowe możliwości inwestycyjne w mieszkalnictwie w Bytomiu”.

Elementem wizyty studyjnej było też zaprezentowanie pola golfowego w Bytomiu, jako przykładu na zmianę terenów poprzemysłowych w rekreację i mieszkalnictwo. Goście odwiedzili też m.in. Operę Śląską, gdzie już w przyszłym roku rozpocznie się remont finansowany ze środków unijnych.

Wizyty studyjne są również elementem procesu rewitalizacji. Chodzi o wymianę doświadczeń pomiędzy miastami. Poza

Bytomiem projekty pilotażowe prowadzą jeszcze Wałbrzych i Łódź, niemniej Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju wytypowało 20 miast, które prowadzą projekty modelowej rewitalizacji. Są to: Szczecin, Dobiegniew, Dąbrowa Górnicza, Chorzów, Ełk, Grajewo, Hrubieszów, Konin, Leszno, Lublin, Milicz, Opole Lubelskie, Rybnik, Słupsk, Stalowa Wola, Starachowice, Warszawa, Włocławek, Wrocław i Żyrardów.

Modelowa rewitalizacja:

- ▶ Szczecin – Zintegrowane działania rewitalizacyjne o charakterze inwestycyjnym oraz społecznym na odcinku od Placu Zwycięstwa do Placu Szarych Szeregów
- ▶ Dobiegniew – Zniwelowanie bądź ograniczenie zdiagnozowanych problemów tj. niewykorzystana przestrzeń w centralnej części miasta, brak mieszkań komunalnych, niski poziom kapitału społecznego, brak miejsc i pracy spadek atrakcyjności gospodarczej spowodowany ubożeniem społeczeństwa.
- ▶ Dąbrowa Górnicza – Stworzenie otwartej przestrzeni publicznej, która stanie się nowym centrum miasta.

- ▶ Chorzów – Kompleksowe wsparcie edukacyjno-doradcze dotyczące aktywizacji zawodowej i społecznej – utworzenie Centrum Usług Szkoleniowych i Aktywizacji Zawodowej dla Młodzieży.

Chorzów

- ▶ Ełk – Nowe zasady przeprowadzania rewitalizacji kładą duży nacisk na działania społeczne, uzupełniane działaniami związanymi z infrastrukturą (remontami, itp.). Wyznaczony w Ełku obszar do rewitalizacji ma stać się bardziej przyjazny, a mieszkający w nim ludzie mają otrzymać dobrane do ich potrzeb i problemów wsparcie.
- ▶ Grajewo – Wypracowanie rozwiązań reagujących na główne problemy obszaru, tj. degradacja zabudowy oraz wykluczenie społeczne i gospodarcze.
- ▶ Hrubieszów – Ożywienie społeczno-gospodarcze, rozwój przedsiębiorczości i turystyki m.in. poprzez rewitalizację historycznej zabudowy miasta i połączenie jej z odtworzeniem oraz zagospodarowaniem murowanych podziemi, nawiązanie współpracy z Gminą Wiejską Hrubieszów, opracowanie procedury i systemu wsparcia dla przedsiębiorców z obszaru rewitalizowanego.
- ▶ Konin – Najważniejsze zadanie to ożywienie gospodarcze i zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej Starówki.

- ▶ Leszno – Koncepcja rewitalizacji zakłada stworzenie kompleksowego modelu zrównoważonego rozwoju centrum Leszna przy wykorzystaniu zdegradowanych terenów pokolejowych.

Leszno

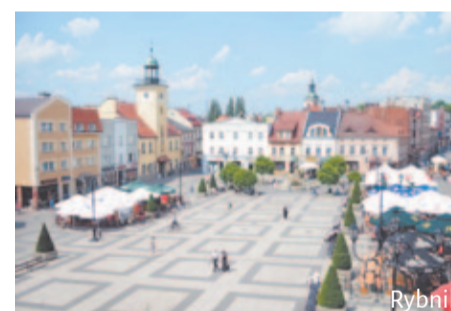
- ▶ Lublin – Projekt rewitalizacji obszaru ul. Lubartowskiej i dawnego Podzamcza w Lublinie zakłada poprawę zarządzania zasobem komunalnym, działania społeczne i poprawa stanu zabudowy zabytkowej.
- ▶ Milicz – Pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego w zagrożonych patologiami społecznymi obszarach miast poprzez szybszy wzrost gospodarczy i wzrost zatrudnienia.
- ▶ Opole Lubelskie – Głównym założeniem projektu jest ożywienie gospodarcze i zwiększe-

nie atrakcyjności inwestycyjnej zdegradowanego obszaru centrum Opola Lubelskiego.

Opole Lubelskie

- ▶ Rybnik – „Rewitalizacja miasta – nowa energia rybnickiej tradycji” zakłada kompleksowe wsparcie procesów rewitalizacyjnych na wybranych obszarach zdegradowanych ze szczególnym uwzględnieniem dialogu z mieszkańcami obszarów objętych projektem, aktywnym włączeniu lokalnej społeczności w kształtowanie przestrzeni tych terenów, zachęceniu osób młodych do poznawania obiektów dziedzictwa kulturowego.

Rybnik

- ▶ Słupsk – Gminny Program Rewitalizacji określi kierunki, zasady oraz działania na najbliższe 10 lat.

Słupsk

- ▶ Stalowa Wola – W ramach Centrum Rewitalizacji powstanie mapa zasobów i potrzeb, a na tej podstawie Lokalny Program Rewitalizacji wraz z „Przewodnikiem po rewitalizacji z wykorzystaniem partycypacji społecznej”.
- ▶ Starachowice – Celem projektu jest przygotowanie programu rewitalizacji dla gminy Starachowice oraz wypracowanie kompleksowych modelowych rozwiązań ze szczególnym uwzględnieniem działań społecznych.
- ▶ Warszawa – Ożywienie gospodarcze i zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej poprzez opracowanie planu pozyskiwania i utrzymania podmiotów działających na obszarze rewitalizacji. Tworzenie i wspieranie Lokalnych Systemów Wsparcia z ofertą usług dostosowanych do potrzeb rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz kształtowanie przestrzeni miejskiej poprzez organizację atrakcyjnych przestrzeni publicznych.
- ▶ Włocławek – Projekt zakłada partycypacyjne opracowanie Gminnego Programu oraz przygotowanie narzędzi do utworzenia centrum rewitalizacyjnego.
- ▶ Wrocław – Poprawa warunków mieszkaniowych i otoczenia mieszkaniowego, a także poprawa bezpieczeństwa, jakość środowiska, oferta spędzania czasu wolnego, rozwój usług, przyjazne kształtowanie przestrzeni publicznych.
- ▶ Żyrardów – Opracowanie i wdrożenie zintegrowanego, społeczno-gospodarczo-przestrzennego programu rewitalizacji miasta.

Becek czeka na Twoją opinię

Do końca października potrwają konsultacje Bytomskiego Centrum Kultury. Pracownicy Beceku pojawiają się w różnych częściach miasta i zachęcają do rozmów. Chętni mogą też wypełnić ankietę na stronie internetowej albo po prostu – napisać maila. Konsultacje są częścią projektu rewitalizacyjnego, jaki realizuje Bytomskie Centrum Kultury.

Wychodzimy do bytomian i pytamy, czego od nas oczekują, nie tylko pod kątem oferty kulturalnej – mówi Krystyna Jankowiak, dyrektor placówki. Zależy nam na opinii zarówno młodych, jak i starszych bytomian. Becek po remoncie ma być obiektem otwartym na mieszkańców.

Odbyło się już kilka spotkań. Rozmowy toczyły się m.in. w Parku Miejskim, ale stoisko Beceku pojawia się również podczas miejskich imprez, na przykład, Jarmarku Średniowiecznego, Plenerowego BeceKina czy Dni Organizacji Pozarządowych. *Kultura nie jest bytomianom obojętna, bardzo chętnie i licznie dzielą się swoimi opiniami – cieszy się Krystyna Jankowiak. Już pojawiły się pierwsze wnioski. Uczestnicy konsultacji twierdzą, że brakuje im zajęć stałych, warsztatów rozwijających pasje dzieci i dorosłych. Chcieliby również, by Becek dysponował otwartą przestrzenią, gdzie można byłoby przyjąć, spotkać się, przeczytać gazetę czy książkę.*

Każdy, kto chciałby się wypowiedzieć na temat działalności Bytomskiego Centrum Kultury może wypełnić internetową ankietę (dostępną na becek.pl) albo napisać maila. *Każda opinia jest dla nas bardzo cenna, bez względu na to, w jaki sposób zostanie do nas dostarczona – zapewnia Krystyna Jankowiak.*

Pracowników Beceku będzie można spotkać jeszcze w kilku punktach miasta, m.in. na Rynku, a także w centrach handlowych. Ankiety są dokładnie analizowane, a wnioski z konsultacji zostaną przedstawione w listopadzie podczas spotkania w Centrum im. Górczyckiego. Sala Beceku nie będzie jeszcze dostępna, ponieważ trwa tam remont.

Przypomnijmy, na rewitalizację Bytomskiego Centrum Kultury miasto pozyskało środki unijne z Obszaru Strategicznej Interwencji. Wartość projektu to prawie 7,8 mln zł. Prace zakrojone są na bardzo szeroką skalę, są to: roboty instalacyjne, remont stropodachu baszty, dachu, schodów przeciwpożarowych i części pomieszczeń. Poniżej poziomu gruntu wykonana zostanie termoizolacja. Budynek zostanie przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, odnowiona zostanie także jego elewacja. Odnowione będzie całe zaplecze Sali ToTu - mechanika, nagłośnienie i oświetlenie. Pomyślano też o miłośnikach kina, w tym kina studyjnego. Na pierwszym piętrze powstanie nowa sala kinowa dla 100 osób, na drugim – dwie wielofunkcyjne sale.

Prace mają zakończyć się z początkiem 2019 roku.

Uczą się domu dzięki unijnemu wsparciu

Ponad 6,5 miliona złotych będzie kosztować projekt „Jak w rodzinie – utworzenie zespołu placówek opiekuńczo-wychowawczych na terenie Bytomia”. To kolejny projekt społeczny realizowany w naszym mieście w ramach Obszaru Strategicznej Interwencji.

Zakłada on utworzenie 5 placówek opiekuńczo-wychowawczych dla podopiecznych z pieczy zastępczej, w których pod okiem wychowawców będą uczyły się, jak radzić sobie w prowadzeniu domu. Począwszy od utrzymania porządku, przez gospodarowanie domowym budżetem, po przygotowywanie posiłków.

Jedną z takich placówek funkcjonuje od niedawna przy ul. Sądowej. Swoją nową dom znalazło tu 5 dziewcząt i 9 chłopców w wieku od 10 do 17 lat, którzy mieszkali w Domu Dziecka przy ul. Wrocławskiej. Jeszcze pachnie tu nowością. *Urządzamy się, chcemy, żeby wszystko było przemyślane – mówi Anna Pachelska, koordynatorka Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej nr 3, będącej jedną z pięciu tworzonych w Bytomiu placówek instytucjonalnej pieczy zastępczej.*

Placówka mieszcząca się w ok. 180 metrowym lokalu została umeblowana i wyposażona w niezbędny sprzęt. Dla wychowanków przygotowano trzy sypialnie, dwie łazienki, przestronną kuchnię oraz duży dzienny pokój, w którym wspólnie spędzają czas. *Mury, to nie wszystko, bo naszym celem jest zapewnić dzieciom opiekę w warunkach zbliżonych do tych, jakie panują w rodzinie, nauczyć ich podstawowych umiejętności, których nie wyniosły z domu – mówi Anna Pachelska.*

Nie oznacza to jednak, że dzieci nie spotykają się ze swoimi rodzinami. Wychowankowie w większości mają kontakt ze swoimi biologicznymi rodzicami, co więcej, zabiegają o ten

kontakt. *Reintegracja, odbudowa więzi rodzinnych, zaufania, to trudny proces, który nie zawsze się udaje. Nasze dzieciaki borykają się z wieloma problemami, także natury psychicznej. Dlatego do pracy z nimi, oprócz wychowawców, zaangażowany jest też pedagog i pracownik socjalny – mówi Anna Pachelska.*

W nowym domu pod opieką wychowawcy młodzi uczą się podstawowych czynności. Angażują się w przygotowanie jadłospisu, listy zakupów, same podejmują pierwsze próby kulinarne. To daje im ogromną satysfakcję, bo czują, że od ich decyzji wiele zależy, nabierają wiary we własne siły. *Praca z dziećmi z trudnych środowisk, to w istocie praca od podstaw. Pokazujemy im normalne, codzienne życie, którego wcześniej nie znali. Małymi krokami uczymy ich funkcjonowania w społeczeństwie, nawiązywania dobrych relacji z rówieśnikami, sąsiadami, gospodarowania pieniędzmi, dbania o siebie i wywiązywania się ze swoich obowiązków – podsumowuje Anna Pachelska.*

Ogromna jest tu rola wychowawcy. To musi być odpowiednia osoba na odpowiednim miejscu – mówi Teresa Głuch. Powinna być nie tylko dobrym gospodarzem, z empatyczną osobowością, znająca problemy dzieci, ale też musi być czujna i wymagająca.

Utworzone w ramach projektu „Jak w rodzinie...” mieszkania funkcjonują także przy ul. Piekarskiej i ul. Moniuszki. Kolejne dwie placówki planowane są w Bobrku. Przypomnijmy, że ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej mówi, że od 2020 r. dzieci do 10. roku życia nie mogą już przebywać w domach dziecka, a od 2021 r. w jednym takim domu nie może być więcej niż czternaścioro dzieci.

OSI – projekty na walkę z bezrobociem

Ponad 40 mln zł na walkę z bezrobociem i wykluczeniem społecznym oraz na rozwój przedsiębiorczości pozyskał Bytom w ramach Obszaru Strategicznej Interwencji. **Na 36 mln zł** opiewają projekty realizowane przez Bytomską Agencję Rozwoju Inwestycji (BARI), a na **4 mln zł** – przez Powiatowy Urząd Pracy. Projekty kierowane są zarówno do osób bezrobotnych, pracujących, jak i właścicieli firm.

Bytomianie są unijnymi dotacjami zainteresowani – mówi Dariusz Stankiewicz, wiceprezes BARI. *Zakończyliśmy szkolenia uczestników projektu – Masz pomysł, masz firmę. Teraz są oni na etapie zakładania działalności gospodarczych. Uczestnicy tego projektu otrzymali po 25,5 tys. zł dotacji, przez rok dostawać będą wsparcie pomostowe (1500 zł) na pokrycie kosztów prowadzenia firmy.*

Niemniej osoby przedsiębiorcze jeszcze mogą starać się o dotacje na założenie firmy. Rozpoczają się nabór uczestników projektu „Moja firma – mój sukces”. **Tu również, po przejściu szkoleń i stworzeniu biznesplanu, można otrzymać 25,5 tys. dotacji** oraz 1300 zł na wsparcie pomostowe. Taką szansę ma aż 80 osób z subregionu centralnego

Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji przygotowała też ofertę dla osób, które już firmę prowadzą i chciałyby podnieść kompetencje swoich pracowników. **Aż 440 małych i średnich przedsiębiorstw będzie mogło starać się o wsparcie doradczoszkoleniowe o wartości: do 5 tys. zł na pracownika, albo do 100 tys. zł na firmę.** Szkolenia będzie można wybrać z ogólnopolskiej bazy usług rozwojowych (BUR). Nabór uczestników do projektu „Usługi rozwojowe dla bytomskich przedsiębiorców. Bytomski Podmiotowy system finansowania” rozpocznie się w sierpniu. Ważne – przedsiębiorca musi zadeklarować 15% wkład własny.

Kończy się już rekrutacja do projektu „Droga do aktywności zawodowej”, w ramach którego 80 bezrobotnych i niepracujących mieszkańców Bytomia będzie mogło korzystać ze szkoleń, porad psychologa i doradcy zawodowego. **Uczestnicy projektu kierowani będą na płatny, trzymiesięczny staż (1850 zł miesięcznie) i szkolenie zawodowe, w trakcie którego otrzymają zasiłek szkoleniowy (997 zł).** Będą też mieli zapewnioną opiekę nad dzieckiem lub inną osobą zależną (np. osoba niepełnosprawna). 65 zakwalifikowanych do projektu osób korzysta już ze szkoleń, 7 uczestniczy w stażach, a 1 osoba znalazła pracę. Trwają przygotowania do naboru uczestników drugiej edycji tego projektu. Potrwa ona do czerwca 2020 roku.

Myślimy też o osobach pracujących – zapewnia Dariusz Stankiewicz. *Przygotowaliśmy dla nich szkolenia, które cieszą się największym zainteresowaniem, czyli kursy językowe. Oprócz tych najpopular-*

niejszych, jak angielski czy niemiecki, będą mieli też możliwość nauki czeskiego czy słowackiego. Warto też podszkolić się z obsługi programów komputerowych – dodaje Stankiewicz. Nabór do tego projektu ruszył w sierpniu.

Zagrożenie wykluczeniem społecznym dotyczy też ludzi młodych. Od 1 września BARI realizować będzie projekt „Bytomscy Transformersi – strażnicy kapitału społecznego”. **W ramach projektu, 352 uczestników będzie mogło korzystać ze wsparcia specjalistów z wykorzystaniem „Metody Pomosty”.** Pomaga ona młodym ludziom uczyć się korzystania z niedostrzeganych do tej pory zasobów własnego otoczenia. Uczestnicy projektu zostaną zaopatrzeni w tablety.

Oferta Bytomskiej Agencji rozwoju Inwestycji kierowana jest również do osób wykluczonych, które mają trudności w znalezieniu zatrudnienia. **To mieszkańcy Domu Pomocy Społecznej z niepełnosprawnością intelektualną.** Jesienią BARI będzie realizować projekt „Metamorfozy mieszkańców DPS Bytom”. Tu opieką objętych zostanie 72 mieszkańców DPS w wieku 20-63 lat. Przejdą metamorfozę: wyglądu i kwalifikacji zawodowych. Nabędą kompetencje zawodowe dostosowane do ich możliwości. Projekt ma za zadanie niwelować bariery społeczne, zawodowe i zdrowotne.

Pomyślano też o osobach, które jeszcze pracują, ale została im wypowiedziana umowa z przyczyn leżących po stronie pracodawcy. „Nowe horyzonty zawodowe” to projekt, w ramach którego 47 mieszkańców Bytomia skorzystają z pomocy psychologów i doradców zawodowych. Będą mogły odbyć też płatny staż lub otrzymać dotacje na założenie własnej firmy.

Powiatowy Urząd Pracy realizuje 2 projekty z Obszaru Strategicznej Interwencji. Pierwszy z nich – „Rewitalizacja społeczna bezrobotnych mieszkańców Bytomia poprzez aktywizację zawodową – etap I” zakłada przygotowanie do powrotu na rynek pracy 324 osób. **Przed wszystkim chodzi o matki po urloпах wychowawczych, osoby z niepełnosprawnościami, o niskich kwalifikacjach, a także bezrobotnych po 50. roku życia.**

Kolejny projekt realizowany jest w partnerstwie z Cechem Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości w Bytomiu. 50 jego uczestników najbardziej oddalonych od rynku pracy (I i II profil) będzie mogło skorzystać z porad specjalistów, wziąć udział w szkoleniach i stażach zawodowych. **Dla osób zainteresowanych projekt może zakończyć się uzyskaniem tytułu czeladnika.**

Remontowany kościół św. Małgorzaty

Archeolodzy zakończyli prace we wnętrzu kościoła św. Małgorzaty. Na fundamenty romańskiej świątyni, których szukali, nie natrafili, ale na tym nie koniec poszukiwań. *W przyszłym roku przeszukamy całe Wzgórze św. Małgorzaty, bo całkiem prawdopodobne, że mogła znajdować się ona w innym miejscu grodu* – mówi Beata Badura, archeolog z Muzeum Górnośląskiego.

Jak wyglądała taka świątynia, można się przekonać, udając się do Siewierza. Tam znajduje się, jeden z najstarszych w Polsce, kościół św. Jana Chrzyciela. Mierzy zaledwie 6 na 9 metrów. Świątynie budowane w tych czasach były bardzo małe – opowiada Beata Badura. Wstęp do nich miał zazwyczaj kasztelan i jego najbliżsi, nie wykluczamy zatem, że fundamenty bytomskiego romańskiego kościoła znajdują się w miejscu innym, niż szukaliśmy. W przyszłym roku, we współpracy z Instytutem Archeologii Uniwersytetu Wrocławskiego, przeszukamy teren za pomocą georadaru. Nie możemy jednak wykluczyć, że fundamentów neoromańskiego kościoła już na Wzgórzu św. Małgorzaty nie ma.

Niemniej prace archeologów przyniosły inne efekty. Odkryto wejście do tajemniczej, nieznaney dotąd krypty, czaszkę pochodzącą prawdopodobnie z XV wieku, a także kamienny fundament, będący podstawą do barokowego, XVII wiecznego ołtarza. Trwają badania, które mają udzielić odpowiedzi na pytanie, czy ołtarz ten znajduje się w Bobrownikach w kościele św. Wawrzyńca.

Choć archeolodzy zakończyli już prace, to w kościele nadal działają ekipy remontowe. Jeszcze przez jakiś czas wyłączone z użytkowania będzie wnętrze kościoła, a msze św. odprawiane będą w kaplicy albo na zewnątrz.

Jak zapewnia proboszcz parafii, ojciec Marek Pardon, remont kościoła św. Małgorzaty idzie zgodnie z planem i zakończy się do końca tego roku.

Prace są możliwe dzięki realizacji projektu „Konservacja i zachowanie zabytkowego kościoła św. Małgorzaty w Bytomiu”, na którego Werbiści uzyskali dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Obszaru Strategicznej Interwencji. Całkowity koszt prac wyniesie około 2,4 mln zł, a wykonane zostaną: instalacja centralnego ogrzewania, izolacja fundamentów, naprawa dachu i wieży wraz z odwodnieniem, czyszczenie, naprawa i konserwacja witraży, uzupełnienie ubytków w elewacji obiektu sakralnego, prace konserwacyjne posadzek, ścian i stropów, a także montaż monitoringu wokół kościoła.

Rewitalizacja w innych miastach.

Gdynia

– Laboratorium Innowacji Społecznych

Budowa Centrum Sąsiedzkiego na Witominie – Radiostacji to jedno z ważniejszych przedsięwzięć w programie gdyńskiej rewitalizacji. Obiekt powstanie u zbiegu ulic Rolniczej i Chwarznieńskiej – w pobliżu planowanego ciągu pieszo-jezdnego obejmującego ulice Uczniowską i przecinającego ulice Nauczycielską oraz Widną.

Sąsiedzkie Centrum „Przystań Widna 2A” na Witominie – Radiostacji będzie miejscem spotkań i działań na rzecz lokalnej społeczności tej części Gdyni. Zaproponuje nieodpłatną ofertę zajęć dla mieszkańców, szukających atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu, rozwijania własnych pasji, integracji czy wymiany doświadczeń.

Centrum Sąsiedzkie „Przystań 2A” na Witominie – Radiostacji to placówka wyjątkowa. Jako jedyna w ramach tworzonej w mieście sieci takich miejsc powstanie w nowym budynku, zaprojektowanym od podstaw z myślą o wszystkich mieszkańcach – podkreśla Paweł Brutel, wiceprzewodniczący gdyńskiego Komitetu Rewitalizacji. Na potrzeby innych tego typu miejsc, np. działającej już Przystani „Lipowa 15”, adaptowane są istniejące obiekty.

By witoimińska Przystań odpowiadała oczekiwaniom mieszkańców tej części Gdyni, budowę zaplanowano w samym sercu Witomina – Radiostacji. Przystań działać będzie u zbiegu ulic Rolniczej i Chwarznieńskiej, nieopodal projektowanego ciągu pieszo-jezdnego prowadzącego wzdłuż ul. Uczniowskiej, Nauczycielskiej i Widnej. Do Sąsiedzkiego Centrum „po drodze”

będą mieli nie tylko wszyscy mieszkańcy rewitalizowanej części dzielnicy, ale też pozostałych części Witomina.

Opracowywany obecnie projekt zakłada oddanie do dyspozycji gdyńian dwóch budynków stanowiących spójną całość. W jednym znajdzie się biblioteka, a w drugim sale do zajęć ruchowych i warsztatowych. W tym budynku działać będzie również punkt konsultacyjny i terapeutyczny. O pomoc w życiowych trudnościach będą się tu mogli zwracać gdyńianie poszukujący wsparcia specjalistów.

Charakter zajęć organizowanych w Przystani „Widna 2A” zależy będzie od inicjatywy mieszkańców, którzy będą mogli podpowiadać, jakie są ich oczekiwania – zapewnia Michał Guć, Wiceprezydent Gdyni ds. innowacji. Niewykluczone, że część wydarzeń będzie wręcz współtworzona i prowadzona przez nich samych. To idea, która ma przyświecać wszystkim gdyńskim Przystaniom.

Koncepcyjny projekt Centrum Sąsiedzkiego dla mieszkańców Witomina wyłoniono w listopadzie ubiegłego roku. Do konkursu dla architektów zgłosiły się aż 23 pracownie; pod ocenę Sądu Konkursowego trafiło osiem projektów. Laureatami zostało konsorcjum studia Dynamo Produce Marzena Wytrykusz, Hago Architekci Andrzej Gołębiowski oraz Jakub Piórkowski PB Studio.

Zwycięska koncepcja bezbłędnie rozwiązuje zagadnienia funkcjonalne, łączenia i dzielenia wnętrza oraz terenu na zewnątrz. Uzyskano przestrzeń elastyczną, pojemną, a jednocześnie niepozba-

wioną miejsc sprzyjających integracji w mniejszych grupach – uzasadniała decyzję Bianka Witkowska z Laboratorium Innowacji Społecznych w Gdyni, przewodnicząca Sądu Konkursowego.

Rewitalizacyjnym przedsięwzięciom inwestycyjnym muszą towarzyszyć te o charakterze społecznym, budujące międzysąsiedzkie więzi, poczucie przywiązania do swojego miejsca zamieszkania. Z prowadzonych na Witominie badań, np. Panelu Obywatelskiego w 2016 roku, wynika, że takie działania są tu bardzo potrzebne i oczekiwane przez mieszkańców – podkreśla Wiceprezydent Michał Guć. Lokalizacja wskazana na Witominie dla Centrum Sąsiedzkiego jest optymalna. Będzie służyło całej dzielnicy, będzie ją cementowało. Przyciągnie też mieszkańców Gdyni Zachód.

Centrum Sąsiedzkie Przystań „Widna 2A” zaprosi mieszkańców w roku 2019.

Źródło: www.gdynia.pl

Informator przygotowany we współpracy z Biurem Rewitalizacji i Funduszy Europejskich Urzędu Miejskiego w Bytomiu.
Zdjęcia: archiwum Urzędu Miejskiego.
Nakład: 80 000 egzemplarzy.

Ważne adresy i telefony:

Urząd Miejski w Bytomiu
Biuro Rewitalizacji i Funduszy Europejskich
41-902 Bytom, ul. Parkowa 2
tel. 32 283 62 27
faks: 32 283 62 27
e-mail: zf@um.bytom.pl
http://www.bytomodnowa.pl

Punkt Informacji o Rewitalizacji
41-902 Bytom, Rynek 7
tel. 32 779 86 78

